

El Evgenij Bik: proan zilik Rusänik Volapüka.

El Evgenij Nikolaevich Bik (Rusänapüko: ‚Евгений Николаевич Бик‘; penul sevädik, kel pägebom in fonäts mödik: ‚Eugen Bieck‘): tidal Deutänapüka, tatakonsälal ä kaenal kadatavik (ü miedükamik) < pimotom in ‚Moskva‘ (Rusän) tü 1842, prilula del 19^{id} (ü prilula del 7^{id} ma kaled di ‚Julius‘ ettimo in Rusän pägeböl). Pädugälom in famül cädik tidanik. Ün yel: 1854 < änügolom ini stitod kadatavik (ü miedükamik) di ‚Konstantin‘ in ‚Moskva‘ as studan tidajäfüdis frädü bucät tatik lärnöl. Posä ün yel: 1862 < idalärnom us tidodemi cifik ed idagetom diniti stänana e calanemi kaenala kadatavik ü geodetana, pälasmusom ini klad zuik pro fizirs ad dibätükön nolis jäfüdik. Äbenoduinom studi tidodema zuik telyelik, ed äfinükom tidüpi oka dubä änotükom lo konfer tidalas tradutodi Rusänapükik oka vestigas geodetavik dasamik elas ‚Bessel‘, ‚Gauß‘ e ‚Hansen‘, sa lenyümi küpedotas lönik. Ün yel: 1869 < picalükom as kompainafizir pö jul geodetas miedüköl, sis tim kelik ädedietom oki jäfe dugälavik.

‚Evgenij Nikolaevich‘ äbinom jäfüdinolan matemata e geodetava, ab äjäfälikom ko räyun votik, ad kel iklülädöm labön vokedi. Ettimo in ‚Moskva‘ tidans vemo nemödiks legudiks pukas foginik ädabinons, zuo te nemödikans etanas leigüpo gudiko nolons Rusänapüki. El Bik leigoso gudiko äsevom püki Rusänik, äsä uti Deutänik, zuo saido äsevom Linglänapüki. Pianiko äjäfälikom ko stud aiplu dibätiköl pukas at, ed ün yel: 1874 < ädunikom tidi Deutänapüka pö jul geodetas miedüköl. Ün yel: 1876 < päcälom ad tidölan nelaidüpik gredäta donik in stitod kadatavik di ‚Konstantin‘.

Ettimo lezilo äjäfom me stud Deutänapüka, tidamoda ona, literatava Deutänik ed äfelifädöm vakenüpi oka in Deutän. Ün yel: 1878 < äduinom xami pö niver lampörik di ‚Moskva‘ ed ädagetom calanemi: domatidan, kelos äjafon ome karieri tidana. Sis ettim jü deadamadel oka ätidom Deutänapüki studanes stitoda kadatavik di ‚Konstantin‘, kö sis yel: 1884 < ädunodom as tidal laidacalik. Zuo ätidom in polütägajul di ‚Komissarov‘, in polütägajul lampörik ed in kadetajul kilid. Ün yels: 1880^{id} ipreparom tidabuki okik Deutänapüka, dabükots kil kela päpübons. Tidamedöm et pistabon su reid vödemas dabinik yumedik, kelos äbinon ettimo mod vemo nulädik; el Bik it pö yegeed bal oka äkofom setis nenatöfik, kelis julans suvo ätradutons pö tidüp foginänapükas, sevabo: „Ber at labon hinefi e jinefi. Jamods at efepenons bligädi oksik Rusänapüka.”

El Evgenij Nikolaevich äbinom liman sonemika konfera tidalas stitoda, sevabo konsälalefa stitoda kadatavik di ‚Konstantin‘ in ‚Moskva‘, sekü kelos äjäfom me säkäds valasotik vobaplada cifik okik. As liman komitetanefa geodetik e geodetavik vemo äyufom stitodi ot ad laibinükön kosami ko sogods e klubs nolaviks foginäniks.

Id äbinom Volapükinolan süperik. Jenot balid küpidik Volapükamufa in Rusän äbinon spikäd notidik omik dö pük ela Schleyer pö lärnasekion kluba lezilanas nolas kaenik in ‚Moskva‘ tü 1886 febul 15 (su tiädapad sotüla pebuköl dät votik pegevon, sevabo: yanul 27, ü yanul 15 ma kaled evönädiköl). Äsä calabled Volapükamufa änunon, pö spikäd at pösods zao mäлтums ikomons (logolsös püboti: 684 < ela „Volapükabled”, yel: 1886, nüm: 64, efe prilulik!). El Bik äbinom Volapükinolan gredäta löpik: ävedom tidan nümü 328 (ün dekul yela: 1886), tidal nümü 7 (ün yanul yela: 1887), profäsoran nümü 5 (ün yunul yela: 1887), cif Volapükakluba di ‚Moskva‘, kel pistidon

ün mǎzul yela 1887^{id} ed ǎlabon limanis zao degis. Staböfo ǎbejǎfom ed ǎpakom jafoti ela Schleyer: ǎkoedom pübön gramatibepenoti smalik (tiädü „Gramat Volapüka. Tünolog e süntag”), e poso ǎlautom vödabuki lölöfik Volapüka pro Rusǎnapükans ma dabükot kilid vödabuka calöfik fa datuval. Danädü sö: ‚Bik’ < Rusǎnapükans ǎlabons vobotis zesüdik valik ad lǎrnön Volapüki.

Id ǎbinom taan zilik utanas, kels ǎdotons tefü tikamagot mekavapüka bevünetik. Samo tü 1887 tobul 30 (ü tobul 18 ma kaled evönädiköl) ǎduinom spikädi in zifadail ela ‚Moskva’ ko lovelogam yegegas gasedik Volapüke pidedeitölas (poso pämod tefik päpübön labü tiäd: „Leceds gasedema dö pük bevünetik: „Volapük”. Benoplöps ona”). Dub spikäd okik ǎblöfǎdom nenstabi taama dotimanas. Samo ǎmoükom dredǎlis e bümicödötis utanas, kels ǎlesagons, das Volapük ǎdiseinon-la ad plaükön pükis votik valik vola, das el ‚Schleyer’ ǎdatikom-la vödis mödikün vilädiko (no ǎdütülölo stamǎdis natapükes) u das Volapüki ǎbuükons-la te diotans, kels no ǎfǎgons ad dalǎrnön foginǎnapüki seimik u latini (jenöfo, ǎsä el Bik gideto ǎküpetom, Volapükans mödik ettimik ǎbinons pükinolans). Id ǎjelom süädükölo gitodi ela Schleyer ad votükön ma prinsips klülik fomi rigik vödas pö lasum ini Volapük gönü bref e fasilükam pro nets mödik prona stamǎdas. Volapükan Rusǎnik ǎpenom, das primo imutoy suemön prinsipis cifik Volapüka, büä ǎblamoy oni. Krütans sevǎrik ettimik no ǎbitons so. Tapladü blamets neflenöfik mödik ta Volapük, ǎsä el Bik ǎnunom, ai ǎgretikumon num Volapükaklubas, pösodas Volapüko ǎspodölas, Volapükagasedas, ed igo krüt benomeugik ǎpubon. Finü spikäd okik ‚Evgenij Nikolaevich’ ǎpenom dö Volapükakongred valemik telid (ijenöl in ‚München’), pötü kel disinapük ela Schleyer boso pimenodon e kadǎm pistidon gretadilo ad lölöfükön vödastoki Volapüka. Lautan ǎfinükom spikädi me sait boso pivotükölas vödas sevädik fa el Gamaliel: „If lejon at binon neverätik, tǎn onosikon ito, ed if binon gidetik, tǎn no kanoy dǎmükön oni.”

El Evgenij Nikolaevich Bik ideadom in ‚Moskva’ tü 1904 prilul 12 (ü mǎzul 30 ma kaled evönädiköl). Koap omik päsepülön tü prilul 15 (ü 2). Pos deadanamǎsǎd in löd ideadöлана, kö ǎkompenons lekultan: ‚A. G. Polotebnov’ ko el Mikhail Ivanovich Giljarevskij: kleran cifik glüga len stitod kadatavik < as kedünan, e kor studanas stitoda, deadanamǎsǎd päjenükön in glüg lutǎrik pinemöl stimü Sǎnt-‚Mikhail’. Pö sepülamüp löpapastan: ‚Bakman’ < ǎsagom deadanasplikädi fǎküköl in Rusǎnapük. Ideadölan päsepülön in deadanöp su lubels: ‚Vvedenskije’, kö kösömo ǎsepüloy ettimo kritanis, kels no ǎdutons lü glüg calöfik Rusǎnik.

El Evgenij Nikolaevich Bik eposbinükom bepenotis völadik Volapüka rigik pro Rusǎnapükans e jelodapenǎdi spiritǎlik gönü tikamagot volapüka. As Deutǎnapükan ǎbinom lim yümöl vü zǎn Volapükamufa e Rusǎnapükans. Bo sekü utos, das ǎbinom pükitidal, ǎvilom yufön ad vobädön kulivi menefa pöbalöl ko pük kobädik.

Vobots hiela Bik dö Volapük.

Pük valemik (el ‚Volapük”). Lovelogam jenavik e notets. Naböfodönuam mudöfo penotüköl pö lǎrnasekion kluba lezilanas nolas kaenik in ‚Moskva’ tü 1886 yanul [ba febul-li?] 15. — ‚Moskva’ (Rusǎn), 1886. Pads 32. — Ladet sotüla leǎktronik: ‚https://drive.google.com/file/d/1qIehyM-oAGobb8oY51sBb_lyzwFvCQO8/view?usp=sharing’.

Gramat püka valemik: „Volapük”. Tümológ e süntag. Lautom el Evgenij Bik. — ‚Moskva’, 1886. Pads 18. — Ladet sotüla leäktronik: [,https://drive.google.com/file/d/1yRI3jhjMICUt0oZOCK0Hf_9PPd3SOM1O/view?usp=sharing](https://drive.google.com/file/d/1yRI3jhjMICUt0oZOCK0Hf_9PPd3SOM1O/view?usp=sharing)’.

Vödabuk püka valemik: „Volapük”. Dil Volapükik-Rusänapükik. [Ma dabükot kilid vödabuka calöfik fa el Schleyer]. — ‚Moskva’, 1886. Pads 250. — (Rigatiäd: „Vödabuk volapüka. Dil volapüko-lusänik”). — Ladet sotüla leäktronik: [,https://drive.google.com/file/d/1043sN-V_xK-0AhjAhmch-o_Phddb1BA7/view?usp=sharing](https://drive.google.com/file/d/1043sN-V_xK-0AhjAhmch-o_Phddb1BA7/view?usp=sharing)’.

Leceds gasedema dö pük bevünetik: „Volapük”. Benoplöps ona. Naböfodönuam mudöfo penotüköl pö zifadail ela ‚Moskva’ tü 1887 tobul 17. — ‚Moskva’, 1887. Pads 36. — Ladet sotüla leäktronik: [,https://drive.google.com/open?id=12AZgqu2mJXj1KzTbJxa9LEBVe3_8mOiw](https://drive.google.com/open?id=12AZgqu2mJXj1KzTbJxa9LEBVe3_8mOiw)’.

Vödabuk Volapüka pro Rusänapükans fa el Bik. Dabükot telid, efe pekoräköl ä peläfulüköl, sa lenyüm materas tefü jenotem püka e gramatibepenota smalik. Redakamü ‚Daniil Morozov’. — ‚Ekaterinburg’ (Rusän), 2014. Pads 614. — Ladet leäktronik: [,https://drive.google.com/file/d/1_FITBA0QgpnIxJWZtS-Dw9qmGBqfJf3Q/view?usp=sharing](https://drive.google.com/file/d/1_FITBA0QgpnIxJWZtS-Dw9qmGBqfJf3Q/view?usp=sharing)’.

Fonäts pegeböl.

El ‚Evgenij Nikolaevich Bik’. Deadamanun // El „Bukil memik” (konsälidalebuk alyelik) stitoda kadatavik di ‚Konstantin’ in ‚Moskva’ pro lärnayel: 1903—1904 (yelod velid). — ‚Moskva’, büköp niverik, 1905. Pads: de 126 jüesa 130. Ladet leäktronik pro nitedälans: [,http://volapuk.temerov.org/Volap%C3%BCkanef/Rus%C3%A4nap%C3%BCk/cifapad.php](http://volapuk.temerov.org/Volap%C3%BCkanef/Rus%C3%A4nap%C3%BCk/cifapad.php)’.

El „Volapükabled”, pübayels: 1886, 1887. Pad bevüresodik ko yelods gaseda: [,https://sites.google.com/site/mekavapuqkav/home/vp/gaseds-datuvala/vpabled](https://sites.google.com/site/mekavapuqkav/home/vp/gaseds-datuvala/vpabled)’.

Liseds calöfik Volapükanas e Volapükaklubas. Ladet leäktronik: [,http://volapuk.temerov.org/Volap%C3%BCkanef/vol/liseds.php](http://volapuk.temerov.org/Volap%C3%BCkanef/vol/liseds.php)’.

Bumäd stitoda kadatavik di ‚Konstantin’ in ‚Moskva’ tü fin tumyela degzülid.

Stitod kadatavik di ‚Konstantin‘ in ‚Moskva‘ (magodakad yela: 1904).